

Η ΝΕΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΑΣΙΑ (ΝΕΑ ΚΡΑΤΗ) ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΔΟΥΖΙΝΑΣ Γ.

Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διάλυση της Κρατικής και Εθνολογικής υπόστασης της ΕΣΣΔ, δημιούργησε νέα κατάσταση στον Γεωγραφικό χώρο της Ευρώπης αφ' ενός, και στον χώρο της Δυτικο-Κεντρικής Ασίας αφ' ετέρου.

1) Στον Ευρωπαϊκό χώρο:

α) Δημιουργήθηκαν, έξι (6) νέα Ευρωπαϊκά Κράτη (πέραν της Ρωσίας), δηλαδή η Ουκρανία, η Λευκορωσία, η Μολδαβία, στην νότια ευρωπαϊκή περιοχή της τέως Σοβ. Ενώσεως και επανέκτησαν την ανεξαρτησία τους τα τρία (3) Βαλτικά κράτη (Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία).

β) Στην Ευρώπη ακόμη έχουμε την συνένωση των δύο Γερμανιών (Δυτικής και Ανατολικής).

γ) Η διάσπαση της τέως Γιουγκοσλαβίας (10 1991). δημιούργησε, πέραν της Σερβίας, και πέντε (5) νέα Κράτη, αποσπασθέντα από την τέως Γιουγκοσλαβική Ομοσπονδία (Σλοβενία, Κροατία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μαυροβούνιον, «Σκόπια»).

Από 1.1.1993 η Τσεχοσλοβακία διασπάται σε 2 νέες ανεξάρτητες δημοκρατίες: την Τσεχία και την Σλοβακία,

2) Στον Ασιατικό γεωγραφικό χώρο:

Δημιουργούνται πέντε (5) νέα ανεξάρτητα κράτη, αποσπασθέντα από την Σοβιετική Ένωση (Καζακιστάν, Τατζικιστάν, Ουζμπεκιστάν, Τουρκμενιστάν, Κιργιζία).

Τέλος, στον χώρο της Μέσης Ανατολής, στην νότια άκρη της Αραβικής χερσονήσου, η Νότιος και Βόρειος εμένη, ενώνονται σε ένα ενιαίο κράτος.

Κατωτέρω παρατίθενται γεωπολιτικά στοιχεία των νέων αυτών κρατών και γίνεται σύγκριση των γεωγραφικών μεγεθών της Ελλάδος (έκταση - πληθυσμός) με τα αντίστοιχα μεγέθη των 43 κρατών της Ευρώπης και προσδιορίζεται η θέση της χώρας σε σχέση με τα υπόλοιπα Ευρωπαϊκά κράτη.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

1989

- Στις 18-10-89, η Ουγγαρία ανακηρύσσει την Νέα Δημοκρατία «Ανεξάρτητη και Δημοκρατική» παύει να ονομάζεται «Σοβιετική και Λαϊκή».
- Στις 9-11-89, γκρεμίζεται το «Τείχος του Βερολίνου» Πρόκειται για το τέλος της διαίρεσης του Κόσμου σε δύο στρατόπεδα (Δυτικό και Ανατολικό).
- Στις 17-12-89, ο Ρουμανικός λαός επαναστατεί κατά του Κομμουνιστικού καθεστώτος.

1990

– Την 3-10-91 πραγματοποιείται η ένωση των 2 Γερμανιών (Ανατολικής και Δυτικής), μετά από 45 χρόνια διαχωρισμού.

1991

– Στην Γ/Β, τον Ιούνιο, η Σλοβενία και η Κροατία ανακηρύσσουν την ανεξαρτησία τους. Ακολουθούν, τον Νοέμβριο το 1991, τα Σκόπια.

– Η Λιθουανία, η Λετονία και Εσθονία στην Βαλτική, ανακηρύσσουν την ανεξαρτησία τους.

– Από 8-12-91 σχηματίζεται η «Νέα Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Χωρών» τις τέως Σοβιετικής Ενώσεως.

1993

– Την 1-1-93, κατόπιν Συμφωνίας, διασπάται η Τσεχοσλοβακία σε 2 κράτη:

α) την Δημοκρατία της Τσεχίας, πρωτεύουσα την Πράγα

β) την Δημοκρατία της Σλοβακίας, με πρωτεύουσα την Μπρατισλάβα.

– Τον Ιούλιο του 1993, η Ρωσία, η Ουκρανία και η Λευκορωσία σχηματίζουν την Σλαβική Ένωση.

– **Οκτώβριος 1993:** Πραξικόπημα στη Μόσχα. Κήρυξη της περιοχής σε κατάσταση Εκτάκτου Ανάγκης.

– Αποτυχία πραξικοπήματος.

– Επικράτηση Προέδρου Γέλτσιν.

ΚΡΑΤΗ ΤΗΣ (ΝΕΑΣ) ΕΥΡΩΠΗΣ			
ΟΝΟΜΑ ΚΡΑΤΟΥΣ	ΕΚΤ./ΧΛΜ ²	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ
1 ΡΩΣΙΑ	17 075 090	149 300 000	ΜΟΣΧΑ
2 ΟΥΚΡΑΝΙΑ	604 004	52.103.000	ΚΙΕΒΟ
3 ΓΑΛΛΙΑ	544 000	56.880.000	ΠΑΡΙΣΙ
4 ΙΣΠΑΝΙΑ	504 800	38 554.000	ΜΑΔΡΙΤΗ
5 ΣΟΥΗΔΙΑ	449 750	8 670.000	ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ
6 ΓΕΡΜΑΝΙΑ	356.700	80 556.000	ΒΟΝΗ
7 ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	337 009	5 028.000	ΕΛΣΙΝΚΙ
8 ΝΟΡΒΗΓΙΑ	324 219	4 276.000	ΟΣΛΟ
9 ΠΟΛΩΝΙΑ	312.683	38 377.000	ΒΑΡΣΟΒΙΑ
10 ΙΤΑΛΙΑ	301 046	58 026 000	ΡΩΜΗ
11 ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	244 111	57 763 000	ΛΟΝΔΙΝΟ
12 ΡΟΥΜΑΝΙΑ	237 500	23 188 000	ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙ
13 ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	207 599	10 263 000	ΜΙΝΣΚ
14 ΕΛΛΑΔΑ	131 957	10 064 000	ΑΘΗΝΑ
15 ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	111 000	8 866 000	ΣΟΦΙΑ
16 ΙΣΛΑΝΔΙΑ	103.000	260 000	ΡΕΙΚΙΑΒΙΚ
17 ΠΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ (ΝΕΑ)	102 175	10 000 000	ΒΕΛΙΓΡΑΔ
18 ΟΥΓΟΥΑΡΙΑ	93.000	10 331 000	ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ
19 ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	92 100	10 481 000	ΛΙΣΑΒΟΝΑ
20 ΑΥΣΤΡΙΑ	83 855	7 873 000	ΒΙΕΝΝΗ
21 ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	78 967	10 347 000	ΠΡΑΓΑ
22 ΙΡΑΝΔΙΑ	70 300	3 532.000	ΔΟΥΒΛΙΝΟ
23 ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	65 200	3 736.000	ΒΙΛΝΙΟΥΣ
24 ΛΕΤΟΝΙΑ	64 600	2 702 000	ΡΗΓΑ
25 ΚΡΟΑΤΙΑ	56 537	4 547 000	ΖΑΓΚΡΕΜΠ
26 ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	51 129	1 581.000	ΣΑΡΑΓΕΒΟ
27 ΣΛΟΒΑΚΙΑ	49.825	5 389 000	ΜΠΡΑΤΙΣΛΑΒΑ
28 ΕΣΘΟΝΙΑ	45 100	1 581.000	ΤΑΛΙΝ
29 ΔΑΝΙΑ	43.080	5 168.000	ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ
30 ΕΛΒΕΤΙΑ	41 287	6 868.000	ΒΕΡΝΗ
31 ΟΛΛΑΝΔΙΑ	41 160	15 193 000	ΑΜΣΤΕΡΔΑΜ
32 ΜΟΛΔΑΒΙΑ	33 999	4 372.000	ΣΙΣΝΑΟΥ
33 ΒΕΛΓΙΟ	30.513	10 041.000	ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
34 ΛΑΘΒΙΑ	28.748	3 285 000	ΤΙΡΑΝΑ
35 ΣΚΟΤΣΙΑ	25.713	1 925 000	ΣΚΟΠΙΑ
36 ΣΛΟΒΕΝΙΑ	19.992	1 191 000	ΛΙΟΥΜΠΛΑΝΑ
37 ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	2.600	388.000	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ
38 ΑΝΔΟΡΑ	453	51 000	ΑΝΔΟΡΑ
39 ΜΑΛΤΑ	316	361.000	ΒΑΛΕΤΑ
40 ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ	157	30 000	ΒΑΝΓΟΥΣ
41 ΣΑΝ ΜΑΡΙΝΟ	61	24 000	ΣΑΝ ΜΑΡΙΝΟ
42 ΜΟΝΑΚΟ	1,5	30 000	ΜΟΝΑΚΟ
43 ΒΑΤΙΚΑΝΟ	0,518	1 000	–

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Η πρόσφατος 4ετία (1989 - 1993) υπήρξε περίοδος βαθειών αλλαγών στον Γεωγραφικό Χάρτη: α) της ΕΥΡΩΠΗΣ, β) της περί τον ΚΑΥΚΑΣΟΝ περιοχής και γ) της ΚΕΝΤΡΟ-ΔΥΤΙΚΗΣ Ασίας, μες σοβαρές γεωπολιτικές επιπτώσεις στις περιοχές αυτές, οι οποίες επηρρέασαν και την ζωή άλλων λαών, σε παγκόσμιο, ιδίως, κλίμακα.

2. Κύρια αλλά όχι και μοναδική, αιτία των γεωγραφικών αυτών αλλαγών – που δεν ήσαν καλές και με συνήθη ταχύτητα πραγματοποιούμενες, αλλά στις περισσότερες

των περιπτώσεων είχαν την μορφή χιονοστιβάδας – υπήρξε η κατάρρευση των κομμουνιστικών καθεστώτων στην Σοβιετική Ένωση (Ε.Σ.Σ.Δ.) και στις δορυφόρους της Ε.Σ.Σ.Δ. χώρας.

Το αποτέλεσμα της κατάρρευσης του καθεστώτος αυτού – που υπήρξε ένα από τα πιο εγκληματικά και αιμοχαρή στην Παγκόσμιο Ιστορία – ήταν η διάλυση της κρατι-

κής οντότητας της Ε.Σ.Σ.Δ. και η απόσπαση, από τον πυρήνα της χώρας αυτής, μιας δεκάδος τουλάχιστον λαών, που ζήτησαν την Αυτονομία και Ανεξαρτησία των από την ΜΟΣΧΑ. Τούτο είχε σαν παρελκόμενο αποτέλεσμα την δημιουργία των νέων κρατών:

Α') ΒΟΡΕΙΟΣ ΕΥΡΩΠΗ: Τρία (3) Βαλτικά Κράτη: 1. Εσθονία, 2. Λιθουανία, 3. Λετονία.

Β) ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: Τέσσερα (4) νέα κράτη αποσπασθέντα από την τέως Ε.Σ.Σ.Δ.: 1. Ρωσία, 2. Λευκορωσία, 3. Ουκρανία, 4. Μολδαβία, Γ') ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: Τρία (3) νέα κράτη: 1. Γερμανία (συνένωση της Ανατολικής μετά της Δυτικής Γερμανίας, μετά από χωρισμόν 45 ετών, 1945-1990), 2. Τσεχία και 3. Σλοβακία (δύο νέα κράτη προερχόμενα από την συμφωνηθείσα διάλυση της τέως Τσεχο-σλοβακίας).

Δ) ΝΟΤΙΟ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ: Δημιουργία πέντε (5) νέων κρατών προερχόμενων από την τεχνητή, όπως απεδείχθη, Ομοσπονδία των λαών της Γιουγκοσλαβίας, που είχε αρχικά δημιουργηθεί μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, αλλά που εκχωροποιήθη από το εγκαθιδρυθέν το 1945 Κομμουνιστικό απολυταρχικό καθεστώς, τον Κροάτη Τζοζεφ Μπρος-Τίτο: 1) Σλοβενία, 2) Κροατία, 3) Βοσνία-Ερζεγοβίνη, 4) Σκόπια (FYROM), 5) Γιουγκοσλαβία (Νέα) που προέρχεται από την επανασυγκόληση της «Δημοκρατίας» της Σερβίας και τα Μαυροβούνια στην Νέα Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία με πρωτεύουσα το Βελιγράδι.

Ε') Περιοχή ΚΑΥΚΑΣΟΥ - ΚΑΣΠΙΑΣ: 1. Αρμενία, 2. Γεωργία, 3. Αζερμπαϊτζάν.

ΣΤ') Περιοχή ΚΕΝΤΡΟ-ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΣΙΑΣ: Πέντε (5) νέα κράτη αποσπασθέντα από την Ε.Σ.Σ.Δ.: 1. Καζακστάν, 2. Τουρμενιστάν, 3. Ουζμπεκιστάν, 4. Τατζικιστάν, 5. Κιργιζία.

Υπάρχουν εν συνόλω 23 Νέα Κράτη εκ των οποίων τα 17 προήλθαν, εξ αποσπάσεως εκ της Ε.Σ.Σ.Δ., αντιχτοίχων εθνοτήτων, πέντε (5) προήλθαν από την διάλυση της «Λαϊκής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας», και ένα (1) η Ομοσπονδιακή Γερμανία εκ της συνενώσεως των δύο Γερμανιών (Ανατολικής - Δυτικής).

Η δημιουργία των Νέων αυτών Κρατών, δημιούργησε μία σωρεία οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών, αμυντικών και άλλων προβλημάτων.

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Θεόφραστος - Τμήμα Γεωλογίας, Α.Π.Θ.

ΝΕΑ ΚΡΑΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΑΣΙΑΣ			
ΟΝΟΜΑ ΚΡΑΤΟΥΣ	ΕΚΤ./ΧΛΜ ²	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	2.717.428	16.40.000	ΑΛΜΑ-ΑΤΑ
ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ	488.000	3.500.000	ΑΣΚΑΜΠΑΜΠ
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	447.293	19.800.000	ΤΑΣΚΕΝΔΗ
ΤΑΤΖΙΚΙΣΤΑΝ	139.909	5.100.000	ΝΤΟΥΣΑΝΜΠΕ
ΚΙΡΓΙΖΙΑ	198.503	4.300.000	ΜΠΙΣΚΕ

ΝΕΑ ΚΡΑΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΥΚΑΣΟΥ - ΚΑΣΠΙΑΣ			
ΟΝΟΜΑ ΚΡΑΤΟΥΣ	ΕΚΤ./ΧΛΜ ²	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ
ΑΡΜΕΝΙΑ	29.800	3.500.000	ΓΕΡΕΒΑΝ
ΓΕΩΡΓΙΑ	69.700	5.200.000	ΤΥΦΛΙΣ
ΑΤΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ	86.600	6.300.000	ΒΑΚΟΥ

ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η δημιουργία των Νέων αυτών Κρατών, ευρισκομένων εν επαφή η Εγγύς με τον Ελληνικόν γεωγραφικόν χώρο, δίδει μεγαλύτερη έμφαση και αναβαθμίζει την γεωπολιτική θέση και αξία της Ελλάδος, στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό - Μεσογειακό - Βαλκανικό και Μεσανατολικό χώρο.

Ο γεωπολιτικός προσανατολισμός της χώρας προσδιορίζεται από την γεωγραφική θέση της χώρας, επομένως, η Ελλάδα είναι ταυτοχρόνως χώρα Ευρωπαϊκή-Βαλκανική-Μεσογειακή.

Η τριπλή αυτή ιδιότητα της χώρας, υπαγορεύει και θέτει τα θεμέλια της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής Εθνικής Άμυνας της χώρας.

Προσδιορίζει ακόμη τους Πολιτικούς, Οικονομικούς, Εμπορικούς, Συγκοινωνιακούς, Πολιτιστικούς και Κοινωνικούς προσανατολισμούς και σχέσεις με τους γειτονικούς λαούς και χώρες.

Είναι άξιο να υπογραμμισθεί, ότι μεταξύ των 43 χωρών της Ευρώπης (βλ. Πίνακα) η ΕΛΛΑΔΑ κατέχει από πλευράς έκτασης την 14η θέση, και την 15η θέση από πλευράς πληθυσμού. Συνεπώς από πλευράς μεγέθους (έκταση - πληθυσμός), δεν είναι «μικρά» χώρα, όπως ανακριβώς αναφέρεται, αλλά μία **μεσαίου** μεγέθους χώρα της Ευρώπης.